

Ministère de l'Éducation nationale

A cang

Safe no elew

Seereer

2023

Ce travail est disponible sous la licence Creative Commons Attribution 4.0 IGO. Sous cette licence, il est accordé le droit de copier, de distribuer, de diffuser et d'adapter ce document y compris à des fins commerciales selon les conditions énoncées sur le site électronique suivant : <https://creativecommons.org/>

PREFACE

Dans le cadre de l'amélioration de la qualité des enseignements-apprentissages, le Ministère de l'Éducation nationale du Sénégal, avec l'accompagnement de l'Agence des Etats Unis pour le Développement International (USAID) œuvre pour le relèvement des performances scolaires. Cet accompagnement, notamment dans des activités de lecture en début de scolarité au Sénégal a abouti à des résultats positifs en démontrant à quel point il est important de promouvoir l'enseignement et l'apprentissage de la lecture dans une langue que les élèves utilisent et comprennent. Dans les régions qui ont mené à la fois une étude de référence sur les performances en lecture des élèves et une évaluation Endline pour mesurer les progrès accomplis, les résultats ont montré une augmentation significative du nombre d'élèves du Cours Préparatoire (CP) ayant atteint le niveau de maîtrise requis en lecture.

Ainsi, dans le souci d'internaliser les acquis, le Ministère de l'Education nationale, en partenariat avec l'USAID, a mis en place le Programme Renforcement de la Lecture initiale pour Tous (RELIT) qui s'inscrit dans la dynamique d'atteinte des objectifs de qualité définis dans le Programme d'Amélioration de la Qualité, de l'Équité et de la Transparence (PAQUET).

Etant donné que les performances en lecture sont fortement tributaires de l'accès des apprenants à des intrants de qualité, le matériel didactique constitue dans le programme RELIT un intrant de qualité, à côté du développement professionnel des enseignants et du coaching de proximité.

Conçu et réalisé pour servir de support à l'ambition du ministère de matérialiser la réforme bilingue à travers le Modèle harmonisé d'Enseignement bilingue (MOHEBS), cet outil prend en compte le domaine Langue et Communication du Curriculum de l'Education de Base (CEB). Élaboré sur la base d'expériences éprouvées, menées à travers le monde et adaptées au contexte sénégalais, il sera utilisé dans la phase expérimentale dans les nouvelles régions de Tambacounda et de Kédougou.

En effet, les évidences en apprentissage de la lecture initiale démontrent que le recours aux langues que parlent et comprennent les enfants, l'adoption du principe de décodabilité, l'application d'une approche d'apprentissage systématique, explicite et structurée permettent aux enfants de lire.

Au vu des nombreuses expertises sollicitées et l'implication des structures du MEN dans le processus de production, il est à espérer que l'outil constituera un support de qualité devant apporter une réponse effective à la volonté du Ministère de l'Éducation nationale d'améliorer sensiblement les performances en lecture.

C'est le lieu de remercier l'USAID pour son précieux concours et d'inviter tous ceux qui auront en main cet outil à en faire un bon usage.

Le Ministre de l'Éducation nationale

Avant-propos

Pour aider les élèves sénégalais à réussir l'apprentissage de la lecture dès les premières années de leur scolarité, le programme Renforcement de la Lecture initiale pour Tous (RELIT) a conçu cet outil de classe en langue nationale dans une approche syllabique. Il est destiné aux élèves de Cours d'Initiation (CI).

C'est aussi un outil qui va permettre à l'enseignant(e) de travailler régulièrement les capacités de lecture des élèves. Il renferme ainsi des activités pour apprendre à lire en classe mais également des tâches de renforcement à réaliser par l'élève, à la maison. Il est fondé sur le respect du principe de la décodabilité. Cela revient à dire que l'élève apprend progressivement sur la base de lettres, de sons et de mots déjà étudiés.

Dans la progression, l'élève apprend à reconnaître les sons à l'oral et à l'écrit, à combiner des lettres pour former des syllabes, à associer des syllabes pour former des mots, à lire des mots familiers et des mots inventés, des phrases et des textes de façon fluide et à s'essayer à trouver le sens des mots et des phrases qui sont lus.

La démarche préconisée recommande fortement de :

- utiliser régulièrement le manuel pour dérouler toutes les activités de lecture en classe ;
- amener l'élève à pointer du doigt l'objet à lire pendant au moins six secondes en lui accordant toute son attention ;
- amener l'élève à lire à haute voix tous les jours ;
- amener l'élève à exploiter des images aux fins de prédictions pour la compréhension de textes oraux.

Outil indispensable à la fois pour les activités de lecture en classe et pour la réalisation des tâches de consolidation à la maison, ce manuel est un intrant de qualité pour aider les élèves à développer, avec un minimum d'assistance, leurs compétences en lecture.

RELIT

Table des matières

Semaine 15 :06

Semaine 16 :19

Semaine 17 :32

Semaine 18 :46

Semaine 19 :60

Semaine 20 :62

Semaine 21 :75

Semaine 22 :88

Semaine 23 :102

Semaine 24 :115

Semaine 25 :117

t	uu	n	u	oo
o	f	a	aa	l
ii	x	ee	k	d
matiid	foolu	kaye	rafid	kumax

Faatu yera foofi le.

Dami a koy ale.

Daki took o fof ole.

Moofi no dek le.

Yaali o kiin oxe.

Rama kaa numnaa.

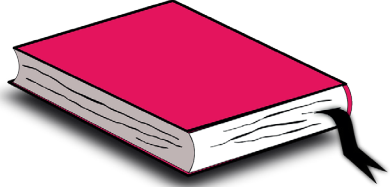
Dayi me luleena.

O xe dama xoox le

s - S	safe	
-------	------	--

a	s	as
s	u	su
uu	s	uus
i	s	is

ee	s	ees
o	s	os
aa	s	aas
s	oo	soo

as	su	uus	is	saa	sa
ees	os	aas	soo	se	es

w - W	welo	
-------	------	---

w	o	wo
a	w	aw
aa	w	aaw
e	w	ew

ee	w	eew
w	u	wu
w	ee	wee
i	w	iw

■	wo	aw	aaw	ew	wii	wu
●	eew	wu	wee	iw	oow	wi

★	we	lo	welo	la	si	lasi
▲	suu	ri	suuri	ri	wi	riwi
■	wu	la	wula	wee	la	weela
●	wuu	si	wuusi	wo	da	woda
♥	Waa	li	Waali	wo	li	woli

★	waana	moosi	faw	suuri
▲	sedaa	weera	xuusi	riwi
■	waadni	xewa	wiin	wedi
●	wata	taaw	weti	daawa
♥	soowa	widi	niween	weela

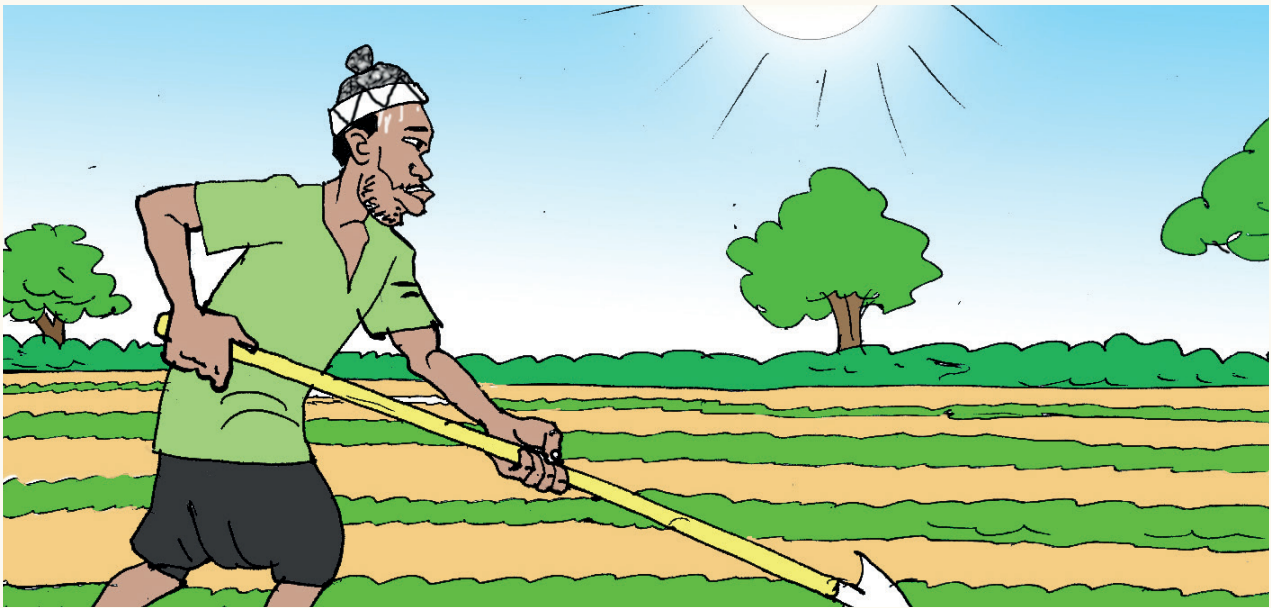

S	w	s	W	s	w
saa	wuu	su	wa	see	wo
rin	sa	waa	sin	wu	li
saarin	welo	suma	waasin	safe	wuli

★	W	s	w	S
▲	w	S	s	W
■	s	W	w	S

★	uus	wet	wu	see
▲	suu	wa	us	wi
■	wadi	suuna	daawe	sawar

Waali

Waali kaa roku toki lakas, ke ta xooxtaa. Ta teel o fadiid, a dal no saar ole. A ref no xooxaa.

Waasee dara no ke ta warna o watin. Oxuu reefna no saax ole ta refna, o simnin. No yaar ole ta xaadkaa.

s

safe

Sanu a weta safe le ten.

w	s	w	s
wee	us	wuu	so
uus	wa	sed	wees
woor	sedi	sumu	weti

Sanu a simna, a wetan a Waali.

Wula kaa xes a xooxik. A fadiida teelu,
a dal no saar ole. O xe xooxaa apaax.
Waasee dara, me ta reefna fop a xoola.
Meene ta refkaa boo roog a jaar ta
xaad.

s

safe

Waasi a Waali ta saak.

s	W	n	oo	S	m
u	Y	t	A	s	ii
W	ee	S	r	f	w
ee	a	l	W	Uu	R

Waasi keene o sutoox tafil.

Semu, saak ne wo a mosa.

Laatir a weta saak ne ten.

Siga faana waasee tus.

Waasi pis ne o xawaa.

Sira, wo leelu o maax ole.

Sanu a xota o welo le mi.

Elew ke naa soowaa.

g - G

gitaar

g	o	go
a	g	ag
u	g	ug
g	i	gi

ii	g	iig
g	u	gu
g	uu	guu
g	a	ga

go	ag	ug	gi	gaa	eeg
iig	gu	guu	ga	ge	og

★	gi	taar	gitaar
▲	sa	gi	sagi
■	ga	ri	gari
●	we	ge	wege
♥	su	gi	sugi

ga	si	gasi
fo	ga	foga
gee	nu	geenu
fo	ga	foga
lo	gi	logi

★	gitaar	gasin	wegi	geera
▲	Jaga	begax	sugi	soga
■	Siga	guru	fooga	sagu
●	Waagaan	gusax	gadu	guute
♥	fogaaw	regit	guutoox	regit

G	g	g	g
go	gaa	eeg	ug
uug	gif	gee	ag
gari	suga	Gana	roog

★	G	g	G	g
▲	g	G	g	G
■	g	G	G	g

★	goo	eg	aag	og
▲	uug	gi	gu	ga
■	godi	wega	roog	gata

O maag

Semu refu o maag Goorgi. Kaa layin ta doon o bal ole, a wet saak ne ten, a sut safe le refna kam. Soo a gar a moof da niiro.

g

gitaar

Goorgi weti saak ne.

G	g	G	g
goo	ga	eeg	gu
gii	og	guu	ag
goor	gati	foga	wegati

Gaan garee, a kas ale a faga.

Genaam fo wiin faax. Oxuu refna a naa damtaa o yoonum. No waxtu kirand, i maya ke i moofaa, layaa no paax.

g

sugi

Gari o fog no tige.

g	W	w	G	s	S
M	k	ee	oo	G	i
a	S	aa	F	r	g

★	wuu	es	uug	go
▲	su	oow	gaa	so
■	aas	wi	see	gu

★	Gana a xota gitaar le Sanu.
▲	Xoti o welo le o sutin tafil.
■	Sanu fo xaariitum o wey no maax ole.

Safe

Safe, kaa war o geekeel apaax.

- ★ No ten ke naa niireel a refu. Mayu oxe kam, kaa waagna dimle o kiin. Baa mos o saganit safe le wo.

Baa xot o leelir ole kaam soxla in.

Safe le no maages a faaxa.

Waali a soga fadiid fo o welo le.

Mari

Mari retee ekol xane. O xey me yaa
Faatu. Kaa damtan no ke ta refna.
A laxada, a leela, soo a un kaaf ke,
a yaay a den. Mari a yarwa lool.

t	uu	n	w	g
o	f	a	aa	i
s	x	ee	k	y
fela	yaali	saxa	soowaa	talaata

Mari a fela yiif.

Faatu o xe watnaa a siis ale.

Dami begax ne o wet.

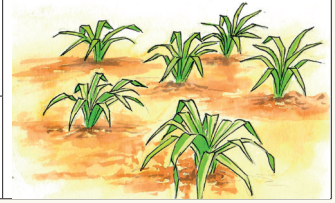

Sutwiyo tafil.

■ Kaaf ke a saxa.

● Fudwi o welo le.

■ Xoti maalo fee o yaayin.

● Laxadi o roon ole o sagin.

p - P

pis

p	aa	paa
e	p	ep
u	p	up
p	i	pi

o	p	op
p	uu	puu
p	oo	poo
ee	p	eep

paa	ep	up	pi	pee	pa
op	poo	puu	eep	po	ap

j -

jan

j	uu	juu
ee	j	eej
aa	w	aaw
ee	j	eej

o	j	oj
j	a	ja
j	oo	joo
i	j	ij

juu	eej	aaw	eej	jaa	ji
oj	ja	joo	ij	oj	ji

joo	na	joona
po	sol	posol
joo	ni	jooni
juu	ri	juuri
Je	gaan	Jegaan

ja	pil	japil
fo	jem	fojem
wee	ja	weeja
jaa	fu	jaafu
xaa	ji	xaaji

★	pano	fojem	waaj	supit
▲	japil	pelu	saja	jomi
■	jooni	weeja	waajan	juuk
●	juuri	jaafu	jofi	daawa
♥	Jegaan	xaaji	jeg	Juuf

P	j	p	J
pee	puu	ja	je
ji	pa	jee	ja
potu	jaafu	suupa	waaji

★	J	p	j	P
▲	j	P	p	j
■	p	J	j	P

★	uup	jeg	pu	eej
▲	ju	pa	op	jii
■	fojem	pis	jomi	dapa

O xet ole

★ O yaal saate fee xooytu. Wiin we fop o wey moofa. Yaal saate fee a baf, a wet waxtaan le. O kiin-o-kiin a jeg ke ta layna no paax. Roog a yaara, da tas o xet ole.

j
jan

p
pis

Piis ne a jara mayu.

w	s	w	s
wee	us	wuu	so
uus	was	sed	wees
woor	sedi	sumu	weti

Naak le a diba pis ne fo o jan ole ten.

Meer fee na saate fee na gara meen
xane. Wiin mayu owe meeke a moof.
Lakas owe sutooxaa fo toki mosu.
O yaal saate fee garafulee.

j
jan

p
pis

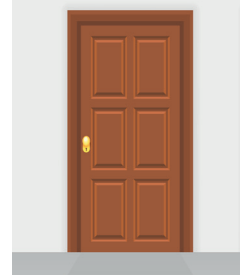
A pano le a joona pis ne.

p	J	t	ii	N
ee	g	r	j	l
i	p	W	P	u
oo	p	j	K	J

■ Faapes kaa weg begax ne.

● Deeni a kaleera le soo yip foofi le.

■ Maan kaa liilaa tap.

● Dami pis ne no nof ne

■ A sak ale yipa kaaf.

● Reti o fuudik.

■ Ruusaa xoox le wo.

● Ekol a weta xane.

b - B	bal	
-------	-----	---

b	e	be
u	b	ub
o	b	ob
ee	b	eeb

a	b	ab
b	i	bi
aa	b	aab
b	uu	buu

be	ub	ob	eeb	bu	ib
ab	bi	aab	buu	ba	bo

★	da	bi	dabi
▲	ra	bid	rabid
■	boo	du	boodu
●	soo	bu	soobu
♥	xo	bid	xobid

gu	ba	guba
Buu	ba	Buuba
Laa	ba	Laaba
ba	fi	bafi
baa	se	baase

★	dabi	boodu	rabid	soobu
▲	guba	Buuba	Laaba	bafi
■	rabdinoox	kebil	beej	Seynabu
●	Bure	baasanit	buf	bat
♥	xobid	buub	batin	betin

B	j	b	p
pu	bii	aj	be
eeb	boo	baa	ab
baase	juuma	Baabu	poki

★	p	b	B	b
▲	b	j	b	B
■	J	B	B	P

★	buu	op	ab	bi
▲	je	bii	pu	boo
■	juuri	bugin	diba	puuru

O oto le Baabu

Baabu a juga o oto xas. Xaariit fe ten, Siga, a fadiid rek, a siip, a jofin me na Baabu. Baabu a sawar, lool. Ta xooy a Siga. O xeene a xot o oto le, a ret fo ten.

b

bal

Bure a juga boor.

B	b	B	b
bee	ba	iib	bu
bi	boo	uub	aab
soob	daba	begax	Diiboor

Daba a jawa baase.

Pool a juga o bal o xas. Faapum jikanun
o ten faak. Kaa deegwin, a sawar,
a foolwaa kam o maax ole.

b

buubi

Bafi o daab a Baabu.

b	J	j	P	r	B
j	f	oo	i	X	ee
e	P	uu	t	b	J

★	buu	pe	ju	poo
▲	wu	ooj	paa	bo
■	aap	gi	jee	bu

★	Faap Sanu a juga japil naa weelna.
▲	O bal ole Wiktoor a roka no foofi le.
■	Uut le Jaga a sogaa o wodaa.

Futbal fee

Futbal a juga xane. No yaar ole a refkaa. Xan a fokat wiin mayu. Fop kaa sawaro. Saate fee fop a riiraa. O xuu refna a foogee ekipum naa xawkaa. Waaj le a juga doole lool.

Supti pis ne, kaa xeexel.

Bafi xot saak fee wo, o ret ekol.

Bure kaa jir, waagee sutoox.

Bat ne

Xane refu bat ne Faatu. Wiin we na dik ane fop owey meen. Genar we a inoora na saate lakas fo a sareet. Goor fo rew a soowaa no maax ole fo kam tok ke.

w	j	p	u	oo
aa	b	a	e	s
g	d	ee	l	y
foga	tuubaa	Jaga	xane	yaali

■ Jaago a roka kam saate fee a widaa.

● Waali a joona meeke xatoor.

■ Jeen, reti o fuudik bat naa.

● Bar o weg begax ne yaa o sutwaa.

■ Laaba kaa loolaa yaam
kaa xeexel.

● Fak le no saax le a fela.

■ Kaa bug o ret ekol faa
o feet.

● An jegu a kaye le ?

nd - Nd

ndoki

nd	aa	ndaa
u	nd	und
nd	a	nda
oo	nd	oond

o	nd	ond
nd	ee	ndee
e	nd	end
nd	o	ndo

■	ndaa	und	nda	oond	nduu	nde
●	ond	ndee	end	ndo	und	ndii

mb – Mb

mbaal

mb	ee	mbee
a	mb	amb
o	mb	omb
u	mb	umb

e	mb	emb
mb	i	mbi
mb	oo	mboo
ii	mb	iimb

mbee	amb	omb	umb	amb	mbuu
emb	mbi	mboo	iimb	amb	mbi

nda	pa	ndapa	bo	mbe	bombe
su	mbi	sumbi	mboo	ndu	mboodu
jo	mba	jomba	so	mbi	sombi
mbuu	si	mbuusi	De	mba	Demba
Sa	mba	Samba	Mbe	gaan	Mbegaan

★	bombe	ndapo	mbudu	donda
▲	ndiigo	ndama	sambir	jimba
■	Sombel	mbaal	mbuuda	jomba
●	mbafo	xumb	mboodu	mbooto
♥	mbuuru	mbutoox	nombe	gamb

mb	nd	mb	Nd
ndee	mbu	mbaa	ndi
mboo	ndii	nda	emb
ndiigo	lambi	mbuudo	jagand

★	Mb	nd	mb	Nd
▲	nd	Nd	Mb	mb
■	Nd	Mb	mb	nd

★	mbu	ndo	ndii	emb
▲	aand	mba	mboo	nduu
■	jimbi	nduubale	Mbegaan	Ndew

Ndiig ne

Goor we a mbigwa. Ndiig ne a fada.
Kaaf ke fo a aareer ake a nduufe.
Foofi a juga. Sanu fa Moodu o we
ndamtaa a faap den tigi. Baab Semu
o xe xooxa mbeet-o-mbeet.

nd

ndoki

mb

mbaal

Ndetyo mbuudik ndiiki.

nd	mb	nd	mb
mbaa	ndu	nde	mbo
ind	mbi	ndoo	amb
mboda	ndeera	umbi	anda

Fat nuu ndamo mbaal ne.

Mari kaa bug o dam a cek ale. A cek ale ga'angaan rek a yet. Andee ne ta fi'kaa boo a damin. A naqa kaaf, a yipanin. Ndaa a cek ale yaadwee boo ndiik.

nd	mb
ndoki	fambe

Famb le refree na ndok ale.

Nd	r	t	ii	N	g
F	ee	J	mb	n	Mb
b	l	mb	P	i	T
nd	a	x	K	nd	Nd

■ Mbaal ne Ndeela a magna.

● Ndol ne joona meeke.

■ Saxadi kaaf ke, a mboora.

● Ndeela, dapi ndoki ne ta xool.

■ Mbak ne den a soga o felaa.

● Pis ne Abdu a boya.

■ Xaadi o futook mbaxal.

● Mbuuru ne kaa weer.

ng - Ng

ngaaf

o	ng	ong
ng	aa	ngaa
i	ng	ing
ng	a	nga

ng	ii	ngii
e	ng	eng
u	ng	ung
ng	ee	eeng

ong	ngaa	ing	nga	ngii	ang
ngii	eng	ung	eeng	aang	ngu

Me	nge	menge	nge	nu	ngenu
nga	tu	ngatu	ji	mbang	jimbang
so	ngi	songi	Ngaa	ri	Ngaari
yo	nga	yonga	ngoo	ra	ngoora
si	ngi	singi	du	ngi	dungi

★	ngaano	ngumo	Manga	jangi
▲	songi	ngeenu	ngode	renga
■	soong	ngasin	ngebil	Sengan
●	mbado	ndabid	singa	ngaari
♥	Ngoor	rung	dangand	mbeedir

Ng	ng	ng	Ng
nge	ngi	ung	aang
ong	eng	ngoo	ngu
dongu	ngija	fonga	ngame

★	Ng	nd	mb	ng
▲	nd	Ng	ng	Nd
■	ng	mb	Ng	ng
★	mbaa	ung	mbe	nge
▲	ngee	ndi	nduu	nga
■	ndeefin	dunga	mbadiid	lango

Mbind ne Biram

Mbind ne Biram Fay o xe andeer saate fee. Mbind maak oo. O naanga rokaa, o faamir fo tabax maak naa jegna tok mayu fo kuloor pogreer. O maax ole kaa xool. Mbind ne mosa !

ng

ngaaf

Wiin we a ngata ndiiki.

Ng	ng	Ng	ng
nge	mbu	ong	ngaa
mba	ngo	und	eng
soong	ngoda	ngid	ndaang

Ngaan a saxa kam mbind ne.

Wiin mayu a ndeta na ngas alaa mbaamir mbind Ngaari. Wene a ndoxondoox a paan, waana a saayaa a siwo. A juga waa ndefna meen a yernaa cegel den.

ng

ngaaf

Jangi mbaal ne Ndaan.

ng	f	mb	p	d	Ng
T	j	ii	nd	n	aa
oo	nd	ee	s	y	Mb

★	ngoo	nd	mbu	poo
▲	mbe	nge	ndo	nga
■	nduu	mbi	ngo	mbu

★	Ngusax ne a xona.
▲	Fog we a ngara na xew fee.
■	Ndaxar ne a saxa, baa godin.

A ngas ale

A ngas ale a ndeer saate fee a refu. Kaa may foofi boo ee tem. Meene refu o xetand ole no wiin we yaa da soxla'na foofi. Naak ke, pambe ke, paal ke, pis ke na ngas ale a yertaa. Foofi le ten a fela lool.

Dooni ndal ne no dung ole.

Gawul we kaa da mbakaa.

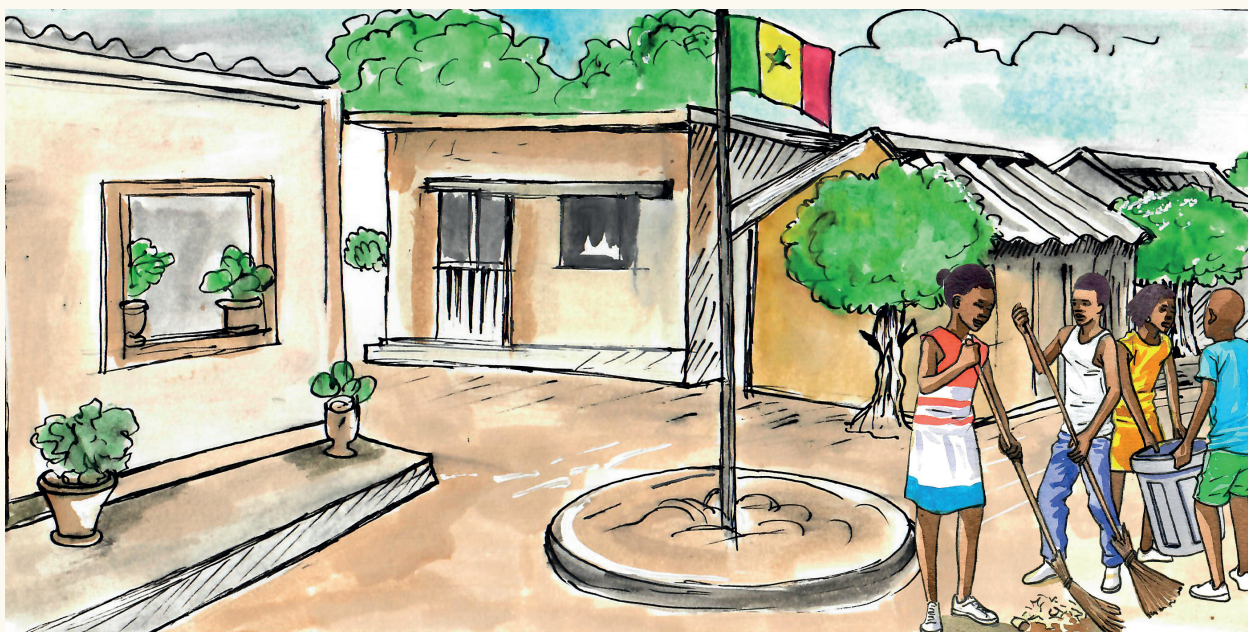
Ndap ne a maya fo kaaf.

Xaariites

Ndew, xaariites fa mbaax oo.
In naa yoonaa muu refna.
Kaa i mbaxtaanaa. Kunpa leng
refee a ndeer in. Ku oleng oxe
jegna, i mbogin.

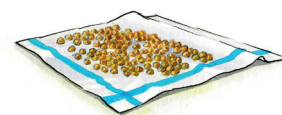

nd	mb	ng	j	f
ee	b	i	a	w
g	s	aa	u	x
tening	wenda	Mbisiin	Yaande	singi

- Foxani a Ndaambaaw.
- Piyeer fat a jang o bal ole.

- Fofi kaaf ke no pay ne.
- Ur le no toog oxe a yula.

■ O faam ole kaa geenu.

● Ngodyo ndaxar ne.

■ Fexi o kendof apaax.

● Pis ne o xe retaa.

ñ - Ñ

ñis

ñ	o	ño
a	ñ	añ
ñ	uu	ñuu
ii	ñ	iiñ

ee	ñ	eeñ
ñ	u	ñu
i	ñ	iñ
ñ	oo	ñoo

ño

añ

ñuu

iiñ

ña

ñe

ee

ñu

iñ

ñoo

oñ

ñi

c - C	cek	
-------	-----	---

c	u	cu
e	c	ec
u	c	uc
ii	c	iic

ee	c	eec
c	a	ca
c	aa	caa
ec	c	ec

cu	ec	uc	iic	eec	caa
ee	ca	caa	ec	ac	ci

★	ca	pil	capil
▲	fa	ñaam	fañaam
■	coo	xa	cooxa
●	ga	ci	gaci
♥	co	goy	cogoy

ke	cex	kecex
soo	ci	sooci
Caa	bu	Caabu
ba	ceen	baceen
ca	gan	cagan

★	mucil	muñaa	muci	ñami
▲	fogooñ	cagan	ñiroox	caali
■	calel	soocoor	cungaa	maac
●	cegu	fiic	cuune	cungeen
♥	beec	capil	saaci	mbaco

ñ	c	ñ	C
cuu	ñaa	ce	ooñ
ñi	co	eñ	uc
ceemir	ñumatir	baci	fogooñ

★	C	ñ	c	Ñ
▲	ñ	C	Ñ	c
■	C	c	ñ	c

★	ñ	co	ña	uc
▲	ee	ñ	ca	iiñ
■	feeñ	caari	ñiiñ	laaco

Yaa Ami

Faapes a juga o tew o lakas, ta ref yaa Ami. Kaa xen a keen, a yaac o yaxig. Ñirax fo xa long-long xa mosu a rokwa. Jiko fa mbaax a saqu, a nanoor fo we ta genitna fop.

ñ

ñis

c

cek

Caaci kaa gaañoox no ñis.

ñ	c	ñ	c
ño	ce	oñ	uc
caa	ñi	cu	eeñ
caaci	ñaamel	kuuca	mooñ

Cooxi a caaci ñaamel ke ten.
A gara, a cungaa no mbind ne.

Wiin we a maya no mbuud naa.
A pamb ake a mbakaa, ta yong a
fecaa. A gatiida, a xij lool.

ñ	c
ñis	cek

Ñilaan a ñaama a cek ale fop.

C	s	ñ	e	N	x
ñ	aa	J	nd	ñ	w
l	c	o	Ñ	uu	C
p	oo	c	i	Mb	Nd

Ñaamel ke ndoone na taabul ale.

Ceen ne Njeemi a mosa.

Mbir ne a deegooxa o jan.

Yande o xe fecaa.

Fat o ñofand caled ke wo.

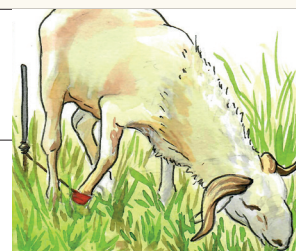
Baabu, fali o bal ole a maak.

Suk mbaal le o xe suufaa.

A janga a cek ale a jikwin.

f - ƒ	fool	
-------	------	---

u	f	uf
f	aa	faa
e	f	ef
f	u	fu

f	ee	fee
o	f	of
ii	f	iif
f	ee	fee

uf	faa	ef	fu	fa	ef
fee	of	iif	fee	aaf	fi

★	ko	fu	kofu	fo	mu	fomu
▲	maa	fa	maafa	faa	na	faana
■	su	fi	sufi	feg	ne	fegne
●	go	fa	gofa	fii	fa	fiifa
♥	ngof	yo	ngofyo	feet	nax	feetnax

★	kofu	meefel	sufu	fomel
▲	fasin	seefi	mafel	nguuf
■	faasoox	felem	mafak	ndof
●	fik	feen	fomu	muuf
♥	sufax	fuum	loolafax	sagoof

C	f	c	T
fu	ci	aaf	fe
uc	oof	fuu	ñii
fiik	meeñ	calat	mafak

★	Ñ	ƒ	T	C
▲	ƒ	ñ	c	T
■	ñ	c	ƒ	c

★	fee	ac	uuf	ño
▲	ñii	foo	caa	fe
■	calel	meefa	ñofo	sufwa

Calel

- ★ Calel tig paaxu yoo. Ñaal nuu refna o kiin a wara jal. Calel na taxa o kiin a jeg tig, a niwel, a ñoowaa na jam. Jangi calel ndax o fañ o soxla o kendof mayu. O xuu jaleerna xan o jalel.

ƒ

fool

Waafi fool naak fik.

T	ƒ	c	ñ
ca	fu	of	aañ
fee	ño	if	cuu
faaf	mooñin	fokin	puca

A watna faap ne paam a ndok ale.

To'oy fik ke kaa matir. Yook ne den a fela moofel. A kac a maya paam den. Tiif ke a ndonga took a ñootnooxaa.

fool

Ngoor ke fata a faaf ake.

f	c	ñ	p	d	Ñ
nd	mb	i	b	n	ee
o	ñ	aa	f	C	T

★	caa	ndee	ñu	foo
▲	ce	nga	ndi	ci
■	ñiig	aan	cegel	ñaamel

★	Wiin we kaa faano.
▲	Ndap ne ñofa boo a fag.
■	Jangi toki fik ke.

A cangin

A cangin ekol, calel cegu doole yoo too felee. A faaxa yaam kaa cooxtaa o and. Ñaal nuu refna, o caajangin oxe kaa yongaa a layaa. Kaa fodrand elew ke fop na kalaas ale.

Taap ne wo ñaal ne a xena.

Waaifi a cek o warin.

Diboor a yena paam ndaxar ne.

O yarax

O yarax kaa faax. Ñilaan o kiin o yarwu oo. Oxuu luluuna ta ret.

Wenkee o leng to xasirkaan.

Naangee ñoxoreel. Kaa simnaa yaa ta joonna. Jiko feene taxu boo caaci Ngoor a bugin.

A TOKRAND

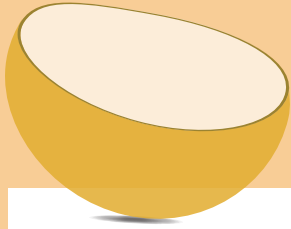
Ñ	k	L	X	p	r
Q	c	j	ee	E	e
G	w	n	M	uu	aa
uu	o	x	ii	O	oo
b	s	a	f	Mb	m

xee	ju	Bii	ut	caa	far
it	le	Ka	uuj	eeñ	oob
kaa	fi	Co	wi	cu	gee
oor	te	uud	cee	op	ñi
ne	Mu	el	coo	ay	juu

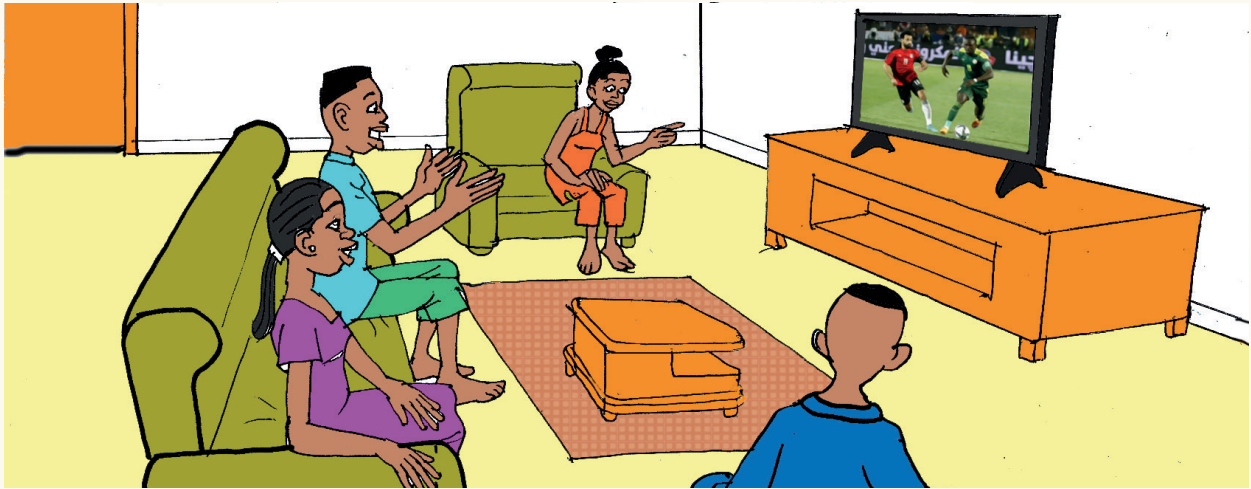
xuum	saxal	Juma	kaane	fik
tok	Kawlax	Fuuta	dap	teel
ndobin	ñufi	Gana	Waali	yaadu
nuti	Ngom	seeña	soocoor	bomb

Njom

Tabaski fu refna, no feet olaa, njom
maak oo waa Jiloor a njegaa. Muu
fodoona o nanaa coow le. Muu refna
no xa piñ axe wiin we a inooraa.
Jambaar a fapu, a jaaywaa.
We mbarna o njasnoor a mbakwaa,
a laltinooxaa. Oxuu refna a fakaa
ngangum, a layaa ee ten waagu meen.
Rew we, den o mat, oxuu refna a
debaa a muxil, a laltaa xeeñ butu.
Goor waa fo rew waa a coodtaa xaaliis
! Njom ne rend neeke de a fela lool.

★	Tabaski	Boo tabaski fadaa	No feet olaa tabaski
▲	Jiloor	Juwaalo	Jifeer
■	Sadar	jambaar	Siporteer
●	fefar	fel	xumb

ñ	j	n	W	d
S	X	c	q	ng
ñu	uuj	uuq	ɸoo	emb
ñiiñ	faap	soga	xac	jaafu

■ Waas ne oxey kam foofi le.

● Jeen a xooxa o qol ole ba'um.

■ Ndap ne a faga tak.

● A ngas ale a gofa meeke.

■ Ya'es a yu'a a put ale.

● Daaf kaa may no ndiig ne.

■ Pis ne Waali a giña.

● A cek ake a mboola took.

'

yu'

u	'	u'
aa	'	aa'
e	'	e'
o	'	o'

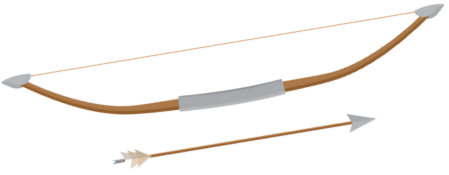

ee	'	ee'
i	'	i'
e	'	e'
oo	'	oo'

u'	aa'	e'	o'	a'	ii'
ee'	i'	e'	oo'	uu'	a'

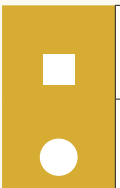
q - Q	qali	
-------	------	--

q	e	qe
oo	q	ooq
ee	q	eeq
q	oo	qoo

a	q	aq
q	u	qu
e	q	eq
q	i	qi

qe	ooq	eeq	qoo	aaq	uq
aq	qu	eq	qi	iq	ooq

★	qii	su	qiisu	ga'	ee	ga'ee
▲	ya'	es	ya'es	qi	cir	qicir
■	ba'	es	ba'es	du'	aa	du'aa
●	la	qa	laqa	fo'	oy	fo'oy
♥	ret'	a	ret 'a	qoo	lu	qoolu

★	qiisu	ga'ee	fi'aand	fo'oy
▲	ya'es	qicir	foog'un	ne'een
■	qali	qolum	ci'aam	qoolu
●	yu'in	pi'el	seqee	qicaam
♥	lay'un	miñ'ee	qolof	fi'i

Q	ñ	J	q
ee'	oo'	u'	ii'
o'	aa'	i'	uu'
pi'el	woqe	muñ'a	ya'um

★	Q	ñ	j	q
▲	d	uu	o	ee
■	w	mb	ii	y

★	oo'	uu'	aa'	ee
▲	a'	e'	ii	ee'
■	ga'	mo'na	fel'ee	ñaam'aa

Ya' Ami

Ya' Ami kaa faax. O tew o yo'nooxu oo. A maya ke ta ci'ta ke ta jegna. Oxuu ta ga'na a simnir fo ten. Pi'el paax rek a gentu. Faak, a ret'a maa a tokoores.

'

yu'

q

qali

Ba'es a jeg a qali qas.

Q	ñ	q	c
coo	eq	aa'	quu
eeq	u'	qi	o'
fe'ni	Roqi	qoolu	fad'ee

Jogoy kaa saq'u a qali ta jeg fo'oy.

Fat i moytoox ke na yetaa o yeng.
A juga teen kaa saqna kaa na cooxtaa
jangaru faa na reefaa no fo'oy. A jeg'a
bes, Yaali a daaw no jir leene.

/

yo'in

q

qali

Ndetyo feet a qali le.

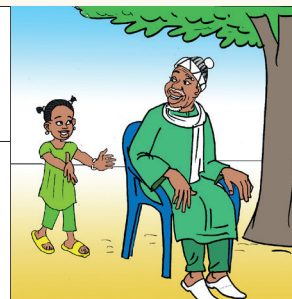

y	q	j	ñ	U
d	W	g	C	s
S	n	'	y	β
R	J	b	p	ee

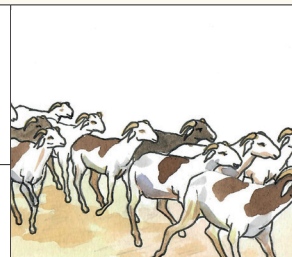
- O qol ole no kaaf ke kaa yaqu'u.
- Mbaal ne kaa mo' a Ndaan.

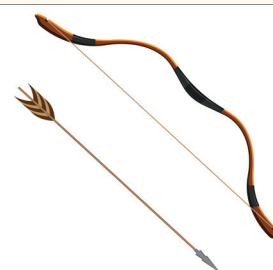
- Njeemi a laqu'a me caaci'um.
- Wiin we a maya no maag ole.

- Pis ne a rok'a no qol ole Kumba.
- Paal mayu ndefu meeke.

- A qali le Waagaan kaa mo'in.
- Dami o woliis ole o qicin.

ɸ - ɸ	liɸ	
--------------	------------	---

ɸ	a	ɸa
o	ɸ	oɸ
aa	ɸ	aɸa
ɸ	ee	ɸee

i	ɸ	iɸ
ɸ	oo	ɸoo
ɸ	ee	ɸee
e	ɸ	eɸ

ɸa	oɸ	aɸa	ɸee	aaɸ	uuɸ
iɸ	ɸoo	ɸee	eɸ	ɸi	ɸu

★	ɸe	tik	ɸetik	ka	ɸa	kaɸa
▲	lii	ɸe	liiɸe	ɸoo	wu	ɸoowu
■	so	ɸa	soɸa	ɸa	sil	ɸasil
●	ɸaa	tin	ɸaatin	xu	ɸa	xuɸa
♥	ta	ɸee	taɸee	ɸe	kin	ɸekin

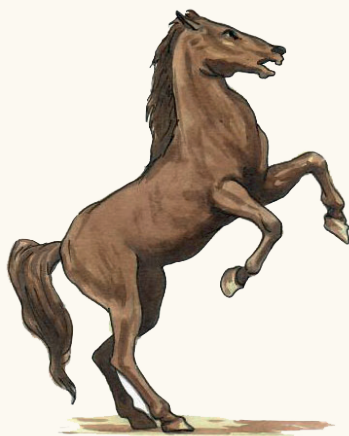
★	βetik	kaβa	βaak	soβiid
▲	liiβe	βoowu	saab	βood
■	βangid	leeβu	quβu	kaβin
●	faβit	βutu	βasil	βaato
♥	βeka	laβ	βoof	raβand

Რ	e	β	o	Რ
βe	oβ	eeβ	βu	βaa
ooβ	iiβ	βaa	βoo	βa
kaβa	seeβi	xuβne	βooru	βeero

★	ᑭ	w	q	ᑭ
▲	f	a	ᑭ	s
■	i	ᑭ	t	ᑭ
★	ᑭoo	eᑭ	ᑭaa	uᑭ
▲	ᑭii	aᑭ	ᑭee	oᑭ
■	ᑭoodo	taᑭa	ᑭak	ᑭakand

Pis ne

Bukar a juga pis mbaax. Kaa saqin
apaax. A geenwin a keen a qenu.
A humnangaan a sareet, soxla'ee
a qaw. O ten naa dimle'an na qooq
ale. Qaariit ke ten kaa da kañan.

ɸ

liɸ

Pook ke a maya no ɸaak ne.

ɸ	ɸ	ɸ	ɸ
ɸee	ooɸ	oɸ	ɸa
ɸii	aaɸ	ɸu	eɸ
ɸasil	ɸil	xuɸin	ɸogoox

Laɸ ke fop kaa ɸoloox.

Pook ke a maya lool. Fat i ɸaat o ɸekit a den a yiif, ɸaat o moytoox a den apaax. Kaa ta cooxta jangaru.

ɸ

liɸ

Paal ke a taɸa no xoox le ten.

ɓ	T	ng	q	c	Ñ
w	d	U	oo	Mb	ee
i	g	j	B	p	S

★	ɓoo	oq	eñ	ub
▲	fee	ong	aaɓ	soo
■	iq	wi	eɓ	aac

★	Paak ne a yena o yeng ole na qeñ ale.
▲	Sambu a fe'a mbind Poof.
■	A semb ale kaa saq ɓood.

Naak ke

- ★ Naak ke owey na koɓ ale. A ñaalangaa, da mbidaa kaa da ñaamna. Muu daaf a refna, da soɓkin, a ndokaa leek-leek no xa qol axe. A yerangaa, a kooro. Kirand ne, da ndet no siir olaa, a mbe'ik maaga.

Pogyo paal ke soo ndetaa no qol.

Ga'iim βook ne fe'na a ηataxam.

A ñaalangaa nu ngat ñootnoox.

Pook ke

Pook ke a maya lool. Fat i βekit a den a yiif, βaat o moytoox a den apaax. Kaa ta cooxta jangaru, a yipan no fo'oy. Baa nuu mbeec o faana boog dūga sanke.

ɸ	f	q	c	ñ
j	w	D	b	ng
wu	aaq	omb	ɸi	eg
ɸetik	duq	ngas	fiif	ndeen

▣ Qoox ke kaa ñoxoraa.

● Ndax ga'aa ɸook ne ?

▣ Jangi gitaar le.

● Rokwi ndoki ne wo.

■ Laḅ ne a weela apaax.

● Tool ne a weera.

■ Faatu a jawa a cu'ax a pelu.

● Mo'naa o kaas ole.

ḱ - Ḳ

ḱoox

ḱ	aa	ḱaa
e	ḱ	eḱ
o	ḱ	oḱ
ḱ	u	ḱu

u	ḱ	uḱ
ḱ	ee	ḱee
ḱ	ii	ḱii
a	ḱ	aḱ

ḱaa eḱ oḱ ḱu ḱi ḱa

uḱ ḱee ḱii aḱ ḱu eec

nj - Nj

njogoy

nj	a	nja
o	nj	onj
u	nj	unj
nj	i	nji

ee	nj	eenj
nj	i	nji
nj	aa	njaa
nj	e	nje

nja	onj	unj	nji	enj	njii
eenj	nju	njaa	nje	anj	njoo

★	njoo	sir	njoosir
▲	sa	ćin	saćin
■	nja	ga	njagaa
●	ća	sin	ćasin
♥	čo	kaa	ćokaa

ća	xi	ćaxir
nje	go	njego
će	lo	ćeelo
ri	ćat	rićat
so	ćel	soćel

★	njomi	geɕin	sinjaan	cinja
▲	ɕaxin	sunju	cenjel	Ɔeela
■	toɕe	saɕaa	geɕin	riɕat
●	ɕaso	riɕat	ɕaal	ɕaxel
♥	ɕokaa	qoɕel	geɕa	ɕaar

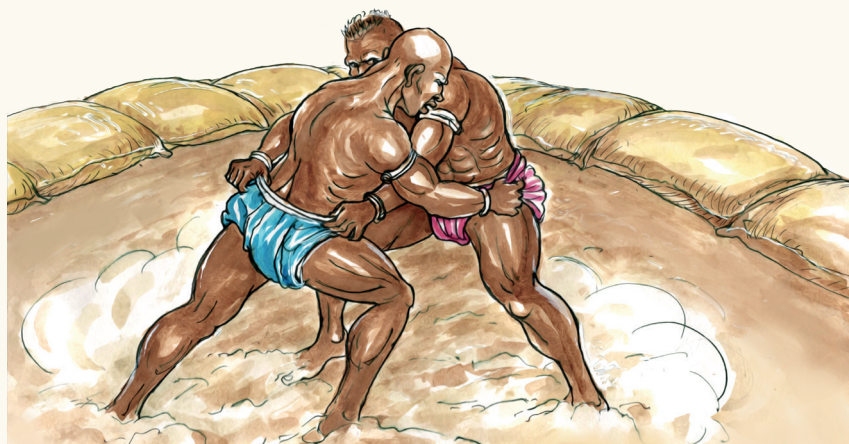

Nj	ɸ	ñ	nj
ɕaa	njo	ɕi	eeɕ
uɕ	iɕɕ	nja	ɕu
njuma	geɕin	sinjo	ɕuugo

★	nj	q	f	ɕ
▲	p	a	oo	e
■	j	ɕ	uu	β

★	eeɕ	aanj	iɕ	ɕu
▲	njii	ɕe	onj	aɕ
■	ñaacɕ	ɕiid	njooba	ɕoka

Njom ne

★ Njom ne saate fee oxe fakaa no xa yeng axeeke. In we ɕokaa wiin we naa ngaraa, a mbuudidaa. Oleng yoqee no pind ke. Fop a njega o ɗaay . Pir ke a maya kam o lang ole, a kim ake a mbela. Mbak ne iit a fela.

ć

ćoox

nj

njogoy

Njag o xe jawaa ćaar ke.

ć

oć

enj

njaw

nj

ća

ćii

ćaq

b

eeć

nju

βelu

ñ

ću

ćaa

njuug

A njega o nqool to ćaxee a aareer.

Goor we owey no nqel ne, a cungaa a put ale. A ćoka o caajaw oxe ta jiqtaa. Njaw ne oxe xeeñaa, ndiiki ñaamel ke a yu'el.

ć

ćoox

nj

njogoy

Njoomb a wara ćoox ne.

ć	L	n	nj	A
r	Nj	q	m	s
nj	o	g	Ć	p
ḡ	ḡ	ć	f	ii

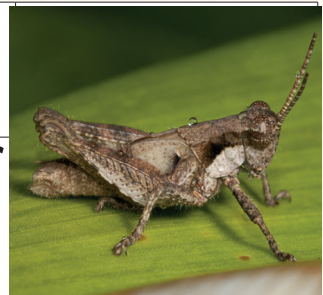
■ Njogoy ne a xeexe.

● Xa qoor axe a maya lool.

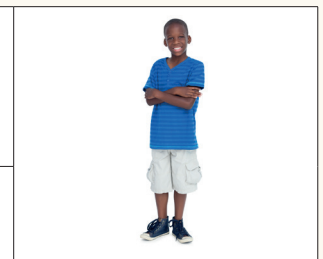
■ Maak we ovey tafil fee.

● Soc ne a donga took a naf ale.

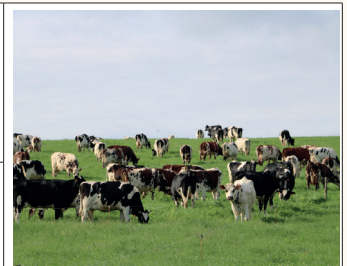
■ Bugaam o ga' o njaac onqe.

● Xa cang axe Njira a maya.

■ Naak ke a njoona meene ndiiki.

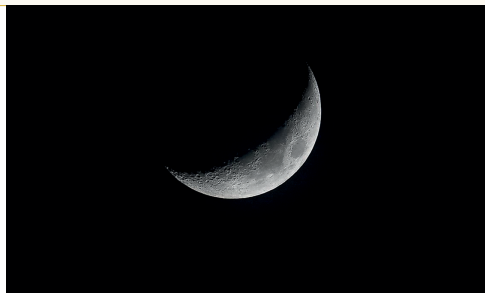
● Njeec ne a suma xane.

nq - Nq

nqool

nq	u	nqu
o	nq	onq
ee	nq	eenq
nq	i	nqi

e	nq	enq
nq	a	nqa
nq	o	nqo
e	nq	enq

nqu	onq	eenq	nqi	anq	nqoo
enq	nqa	nqo	enq	iinq	nqoo

★	nqaa	do	nqaado
▲	fo	nqi	fonqi
■	nqee	ño	nqeeño
●	nqo	to	nqoto
♥	nqee	do	nqeedo

fa	nqin	fanqin
nqi	jee	nqijee
da	nqin	Danqin
nquu	yo	nquuyo
nqii	sa	nqiisa

★	denqa	nqaw	nqojil	fanqin
▲	nqes	danneen	fonqa	nqaariit
■	denqa	nqeen	Nqaw	nqeta
●	nqaado	nqeexel	nqaarit	henqin
♥	nqas	lanq	nqanq	nquuf

Nq	nq	nq	nq	Nq
nqa	nqo	enq	nqi	nquu
unq	anq	nqii	nqee	anq
nqaado	denqa	nqaw	nqeen	Nqon

★	Nq	nq	Nq	nj
▲	nj	Ng	mb	nq
■	nd	c	P	q

★	nqa	unq	nqaa	onq
▲	inq	nqe	qi	ca
■	nqas	fanq	nqoos	sanq

Koli

Koli, o kiin o pugu futbol oo. A ga'angaa

- ★ o yoonum oleng rek, a buga futbol fo ten. No waxtu a ñootnax na ekol, mbaat a gatangaa no qol, futbol rek a fi'aa. Muu ta soƝna gendum a mbutbalaa, ta fexey o fog taaga.

nq

nqool

Nqeñ ne faaxa no njeec ne

Nq	nq	Nj	ɕw
anq	eenj	nqii	ɕaa
ɕo	unq	oonq	nje
nqapit	njamin	nqeex	xanj

Nqaañ ne Njoomb kaa yedaa.

No njom ne pir ke a ngaru. A ndokangaa, a mbakanel. Xan da soong, a mbec, a maafrel. Njom ne fagangaa, da nqaad.

nq

nqool

Dami o nqeel onqe.

nq	nj	ɕ	Nj	nq
nj	p	O	uu	Nj
aa	ñ	nq	A	ɕ

★	njee	anj	uɕ	fi
▲	co	quu	aanj	βi
■	nqe	njoo	nqu	cee

★	Njeeɕ ne suma a yoon fo nqeñ.
▲	Njuug kaa dam nqol ne Nqaan.
■	A juga o nqool too ga'ee faapum.

Njeeɕ ne

- ★ Njeeɕ, nqes a wataa. Ñaal ne fop ta ref took, a leerandaa lanq ke. Ten naa taxaa boo wiin we a mbaago njal. A faaxa no fop : no kiin, no muumeen, no ndaxar. Leek-leek ta sum. A yaarangaa, ta mud, o yeng ole a gar.

Njangyo laɓ ne nu ngod ndaxar ne.

Ćoox ne o xe yoora njong ne.

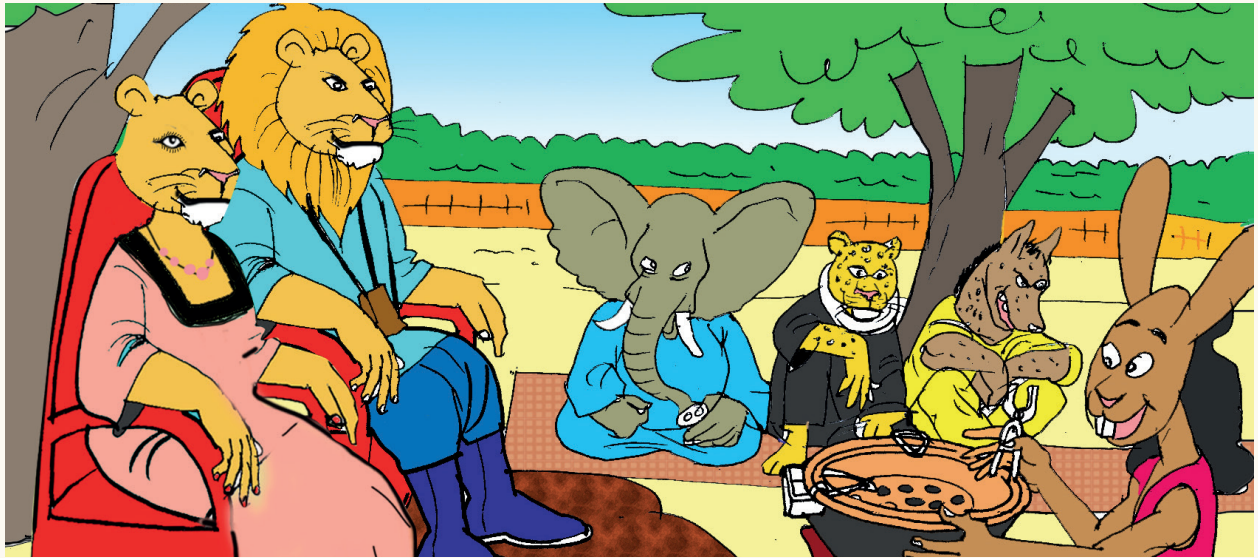
Pir ke kaa nqaadaa a Njemu.

O caajangin

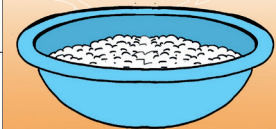
Muse Juuf, o caajangin o maak oo. A buga ke ta fi'aa fo xa caac' axe ta jangnaa. Nqes nuu refna, ten naa adwaa ekol. Mbanuu i nqaadaa, ta coox a in kaa i njalna no mbind naa. A cang a njega o njiriiñ, ten taxu o caajangin a wara niwel, a jookel a njal.

nj	q	nq	ee	c
f	g	Ć	nd	s
aq	nqaa	inj	Ɔo	umb
nqeel	Ɔood	njilo	ci'it	Ćanq

■ Ćaxyo liƆ ke boo da mbag.

● Fat da njeg o muñ.

■ Ngeñ ne maafa a naaq ale.

● Muus ne o xe cungaa Ɔoox ke.

- Lalti nqol ne uutna.
- Xeƙa xan ta gar no nqel ne.

- Tool ke njegee a ƙiñ.
- Kaaf ke a mbeera.

ƙ - Ɓ

ƙox

ƙ	o	ƙo
ee	ƙ	eeƙ
aa	ƙ	aaƙ
ƙ	u	ƙu

uu	ƙ	uuƙ
ƙ	a	ƙaa
i	ƙ	iƙ
ƙ	a	ƙa

- ƙo eeƙ aaƙ ƙu ƙii ƙe
- uuƙ ƙaa iƙ ƙa ƙoo aƙ

y - Y	goy	
-------	-----	---

y	e	ye
ii	y	iyy
u	y	uy
y	i	yi

o	y	oy
y	a	ya
y	aa	yaa
ee	y	eey

ye	iyy	uy	yi	ey	yii
oy	ya	yaa	eey	ay	yoo

★	ba	xel	baxel	xa	yi	xayi
▲	baa	ti	baati	ro	ba	roba
■	yee	wi	yeewi	boo	da	booda
●	se	ba	seba	be	ki	beki
♥	bee	di	beedi	xa	yi	xayi

★	ᵇaxel	xayᵇi	ᵇoleen	ᵇut
▲	ᵇaati	roᵇa	roᵇin	ᵇax
■	yᵇewi	ᵇooda	ᵇuuti	ᵇoodi
●	seᵇa	ᵇeki	ᵇeeri	sooᵇaam
♥	ᵇeedi	xayᵇi	xᵇin	ᵇalig

ᵇ	ᵇ	ᵇ	ᵇ
ᵇee	aᵇ	uᵇ	ᵇi
ᵇuu	ᵇo	ᵇaa	ooᵇ
ᵇeedu	xᵇa	ᵇasi	hiᵇ

★	ᐅ	ᐆ	ᐇ	ᐇ
▲	ᐇ	ee	u	i
■	ᐆ	oo	a	ᐆ

★	eᐆ	ᐇa	uᐆ	ᐇoo
▲	ᐆi	uᐇ	oᐆ	iᐆ
■	maᐆᐆa	ᐆeedi	xooyᐇ	deᐆa

Nanoor

Nanoor tig paax oo no ñoow.
 A faaxa andeer qaariit, kam ɓasil fo
 no waxtaan. Baa xayʼ we andoona
 da ñak o nanoor. Fiʼi fop boo da
 mbaagir, a njaɓ o matiraa,
 a mbaxtaanaa, a nanʼgiloora.
 Keene na ɓisiidaa o ñoow o felu.

ɓ

box

y

goy

Fat ta yuug a xot ɓaak le.

nj	ɕ	y	b
aɓ	bee	uɓ	bi
yuu	bii	oɓ	baa
ɓax	but	baɓ	xooy

O yang ole oxe paam o box ole.

O njaac onqe oxe ñaayaa. Waagate moof o mbiñ oleng. Leek-leek ta beed, a xot maa feluuna. A wara o bektel yiif.

ɓ

box

y

goy

Baati bek o bay ole no yang ole.

nj	Ḑ	c	y	ḑ
q	Y	ḑ	ḑ	f
Y	i	nq	C	b
ḑ	f	s	y	aa

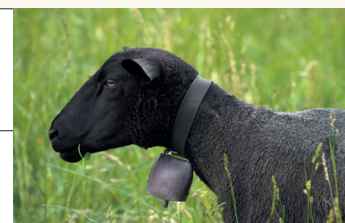
- Baak le a foora.
- Kaa yax no liḑ ne soo a deḑin.

- Baabu, baati laxadoox.
- Faab le yenta no bay ole ten.

- Mbaal ne kaa balig.
- Xoox le butee boo ndiik.

- Njame a beeda a xay a ḑogax ale.
- Beerī me ten o baat o laamit.

ŋ - ɲ	ngaŋ	
--------------	-------------	--

ŋ	i	ɲi
e	ɲ	eɲ
o	ɲ	oɲ
ŋ	u	ɲu

aa	ɲ	aaɲ
ɲ	oo	ɲoo
ɲ	e	ɲe
ii	ɲ	iiɲ

ɲi	eɲ	oɲ	ɲu	oɲ	ɲa
aaɲ	ɲoo	ɲe	aaɲ	iiɲ	ɲee

★	da	ɲar	daɲar
▲	saɲ	ke	saɲke
■	ɲoo	ri	ɲoori
●	ɲee	ñi	ɲeeñi
♥	ɲuu	raa	ɲuuraa

Si	ɲaan	Sinaan
ɲoo	niin	ɲooniin
ɲa	te	ɲate
ɲu	tin	ɲutin
ɲii	sa	ɲiisa

★	danar	neefi	neena	natu
▲	natoox	noora	napit	Seenjoor
■	naay	nooñaa	naaniin	nuteen
●	nuus	nuur	nookwa	noosi
♥	nuura	gateen	hani	ngan

η	η	η	η	η
ηa	onη	eenη	ηii	ηu
uunη	aanη	ηi	ηe	aη
ηuurin	ηatoox	ηuusaa	ηeen	ηaaniin

★	ŋ	ŋ	y	ŋ
▲	ŋ	ŋ	ŋ	nq
■	nd	b	Nj	q

★	ŋaa	uŋ	ŋoo	eŋ
▲	iin	ŋee	ŋi	ŋa
■	ŋaso	ŋatwi	ŋooru	ŋeena

O safik xoox faaxee

★ Gana o njaac o safku xoox oo. Kaa yuf a cang xane. Ta yoon fa xaariitum faleng da mbaafik a mangu. Ta ŋaay took ndaxar ne, a bostoox, a naang dul a lanq. Roog a fexin boo bolooxee ndaa a caf ale ten a uuta.

ŋ

ngan

O box ole a ŋuuraan soo a ŋatin.

ŋ	ŋ	ŋ	ŋ
aŋ	eŋ	ŋoo	ŋii
ŋo	ŋaa	oŋ	ŋee
ŋeeñi	ŋatoox	ŋuti	ŋuusaa

Ŋati no mbuuru fee o yax.

Ŋat food kaa jeg danar. Baa nuu ŋastan
nuu nga'angaan. Kaa ñof, a yoob o mo'.
Caaxaan wariran.

ŋ

ngan

Jaabi apaax fañ o ŋuus.

ŋ	y	y	nd	ɓ
ɓ	ɓ	i	o	ŋ
e	ʼB	ŋ	y	nj

★	ŋii	ŋa	on	ye
▲	ob	nee	eq	ɓa
■	nji	yaa	ne	bu

★	A ŋaaya no ɓaak ne a yeel.
▲	Raxi o ɓox ole ta ret.
■	Dami o ndeɓof no ɓay.

A qooq

ʼBeki no yiifof ee a qooq a juga o njiriiñ. Oxe anduuna xayʼkiran.

- ★ Na qooq ñaamel a ngataa fo o jeg xaaliis mbaat lakas. Ndiig a faaxangaa, o qooxoox yaawee oleng.

Giñaan kaa baal no xoox .

Goy le a beka caf ale na semb ale.

Waali a wuuya o box ole ten.

Kirin ne

O yeng oluu refna, cinj a cu'ax,
kaa i ngirnaa no maax ole. Ke
moy'na may, kaa i moofaa paam
caaci, ta naxanaa a in, i njalaa.
Oleng bugkee o wondook. A nax a
fagangaa, ta baat a lakas.

ɓ	ŋ	nj	ʋ	w
ŋ	nq	y	Nj	q
eenj	nja	ob	yʉ	iic
njuug	sanke	booda	yufa	fiif

■ Njong ne a ɗaape.

● Jangi o ɗeg o ɓaak ole.

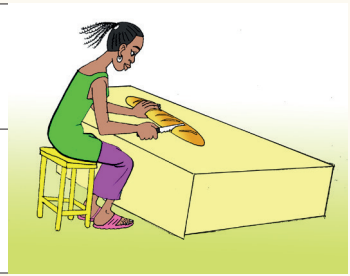
■ Waagaa ɗeet a saxal ale.

● Kaa debin ɗak.

■ Mari a dēga mbuuru ne.

● Dami goy le o debin.

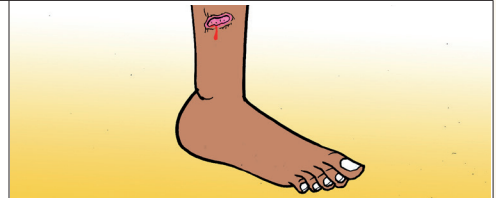
■ Kaa bug o dat o rim ole.

● Keene a waraang o haal.

d - D

doy

d	i	di
d	oo	doo
e	d	ed
d	ii	dii

d	aa	dāa
d	u	du
o	d	od
d	ee	dēe

■

di

doo

ed

dii

da

di

●

dāa

du

od

dēe

dē

ud

★	me	da	meda	du	gi	dugi
▲	xoo	da	xooda	daa	su	daasu
■	xoo	ya	xooya	dii	ti	diiti
●	da	sa	dasa	nu	tin	nutin
♥	boo	ri	boori	mo	deen	modeen

★	modaa	deet	meda	diis
▲	duumi	xedi	bedin	duga
■	diifi	duga	deeti	diise
●	dek	daapan	daar	daana
♥	domaa	gada	xaad	daaya

d	D	d	D
de	id	aad	do
du	doo	ed	uh
duga	dada	duumi	fode

★	Ḑ	ḑ	y	Ḓ
▲	y	aa	Ḓ	i
■	p	Ḓ	e	ḑ

★	aḒ	Ḓii	oḒ	Ḓe
▲	Ḓuu	ooḒ	Ḓee	Ḓi
■	sida	Ḓuudi	Ḓate	xedi

Nqalatax

Yaa fa faak, nqalatax kaa jechoogu.
O kiin a jeg bes, a fi' dang, a ret
a detik o pogum. A fadangaa, a
genarel, dang le a degel, a lasel we
no mbind ne. Keene kaa xiisnoogu
O fog.

d

doy

Daapi njong ne o wondoox daan.

d	D	y	b
ad	dee	ud	di
duu	dii	od	daa
dapi	xedaa	degi	dooyaa

Dati o loq ole o degin.

Njole jega doy na caf. Kaa doma, ta loolaa. Mbeet-o-mbeet, ta duumanel teen teex. Xeca ndiiki ta wod.

d

doy

Baati bax foofi le tafil naa.

nj	Ḑ	c	g	ḑ	x
q	Y	ḑ	ḑ	f	w
N	i	nq	ḑ	b	C
ḑ	f	s	y	aa	Nd

Rido fee kaa ḑagel.

Baabu a gaañooxa no ḑek.

A naaq ale kaa ḑaar.

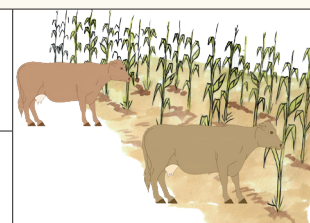
Kaa ḑeeta kaaf ke.

Sanu kaa ḑeetaa took.

Reefi naak ke.

Oxe ḑaanaa ḑuga faaf ne.

Kaa ḑuum mbuuru fee boor.

h - H	helaar	
-------	--------	---

h	e	he
h	oo	hoo
aa	h	aah
h	i	hi

a	h	ah
h	uu	huu
h	e	he
o	h	oh

he	hoo	aah	hi	oh	ha
ah	huu	he	oh	iih	hee

★	hu	mi	humi
▲	huu	ni	huuni
■	haa	na	haana
●	hu	mi	humi
♥	hu	sa	husa

ha	la	hala
hi	rin	hirin
ha	ta	hata
he	nda	henda
he	pa	hepa

★	Hamad	harin	hata	hupa
▲	hunda	haani	haga	hoon
■	hatu	huun	haani	hami
●	hume	hepe	hoori	hoota
♥	huuni	humin	hangeen	hendi

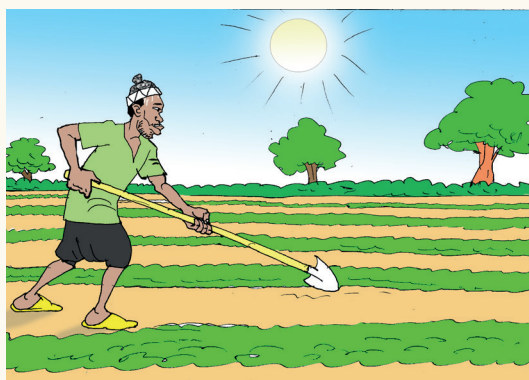

h	H	h	h	H
ha	oh	eeh	hii	hu
uuh	aah	hi	he	ah
haani	haptu	huuni	hendu	huta

★	h	h	H	H
▲	h	d	q	β
■	H	d	h	h

★	haa	uh	hoo	eh
▲	iih	hee	hi	ha
■	hate	huuni	hoora	huloox

O qooxoox oxe

Hamad jambaar oo na qooq. Ñaaxar a genu. Nqes nuu refna, ta biib, a gadu helaarum, a jof no xa qol axaa. Xan a xooxaa boo yaa ta onjna sip. Ten taxu iitam boo a saxad a fadna, ta ref no daay.

h

hali

Xoti helaar le o hal kaaf ke.

h	H	h	H
ah	eh	hoo	hii
ho	haa	oh	hee
heesa	hatu	hute	husa

Hamad a saqa helaar, a humaa fambe

Sanu a hata maa faapum a ret a humin
pis ne. Kaa doon helaar took a sareet
ale. Na koɓ alaa ta jofaa.

h

helaar

Moofi o huloox pay ne.

h	ɗ	ɗ	H	Ɗ	Ñ
ɗ	h	h	ɗ	H	ee
q	ɗ	q	ñ	q	S

★	hii	ɗa	oh	ɗe
▲	oɗ	hu	eh	ha
■	ɗi	ɗa	he	ɗu'

★	A huma mbaal na koɓ alaa.
▲	Mari a ɗaapa njong ne.
■	A hulwa pay ne a wondoox.

Mbir ne

Biram mbir maak a refu. Xane, kaa war o maafrel. A waaja boo a pare.

- ★ A fapooxa, a kumoox teex. Yoon we ten owe ndeefan, ta sutooxaa mbind ne. Maak we owe sooban ndax ta maf.

Ndoki ne ten kaa hupin.

O faam ole humoona a dega.

Hamad kaa dap me Daali.

O yoon

A juga yoon faax fo faaxeer.
O yoon a waaga bek o kendum
no kaa ta bugeerna. 'Beki keene
no yiifof. Nqay'yo yoonaa fo oxuu
nuu ndaawna. Baa o yoonof a
fi'noorong kaa wareeroona o fi'.

A TOKRAND

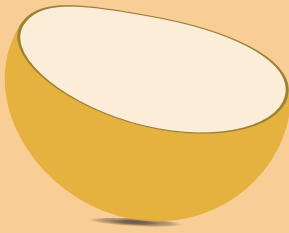
H	ŋ	Nj	q	aa	β
Y	ɓ	ɗ	nq	ɕ	d
ñ	X	c	oo	w	u
ii	e	uu	ee	P	j
b	k	nd	m	i	mb

enq	baa	yʉ	oon	ɗi	qa
hii	ɕee'	βo	onj	nqe	uup
waa	ño	ga'	pi	ees	xoo
oog	cu	oom	faa	un	le
yee	dii	eeh	nuu	amb	ɗo

ngan	yaxal	baak	ɕaq	sinjel
nqel	ɗaan	hoolu	pi'el	qali
βir	kañ	caaci	kofel	Samba
ndeen	ɗeg	sing	huun	weec

O njaac o mbaaxu

Laatir Jon a juga xa kiid xarɓaxay. Ten refu o ɓiy Suka Jon fa Kumba Juuf. Rend, kaa jang apaax, ten taxu ta retaa Mbuur a deetik a faap-o-tewum Ami. Ye ta retaa, a bisooxa mbasañ mosu ndax a ci'in a faap-o-tewum, a woqanin xa limong. Keene refu a pi' no kiin o paaxu.

★	Mari Fay	Laatir Jon	Menge Nduur
▲	Mbuur	Ndakaaru	Fatik
■	A jangkaa	A retaa no bat	A detkaa a faap-o-tewum Ami
●	mbasañ	xa ñaaf	banaana

Ndiig ne a doora, ndaa debee na saate fe Ndumbelaan. Neen, maak we a nga'ir, ee kaa nqedkaa foofi. Njogoy, o yaal saate fee a fañit fanas fee fo mbak ne. Ye keene a faafna, ta sim a Mbom (Pom), o yeeyegil oxe ta siwnoorin. Na bes faa, fop a sutoox, a nqet no moofand olaa. Rew wuu ga'oona a ndokoox, a nantaa goor. Goor we a ndoku tikoarik no rew. Fop a yoono a mbakaa, a ngimaa, a mbidaa saate fee. Fop owaa layaa ee : « Eel seen, gar fo eel seen, wambang. » Naaga da mbi'tun boo ta de6. Foofi le a may lool. Fop a faaya. Ndiig ne a faax lool Ndumbelaan.

★	ciid	ndiig	a pigax
▲	A cang	bat	a qef foofi
■	A faax	faaxee	a ñak foofi

